

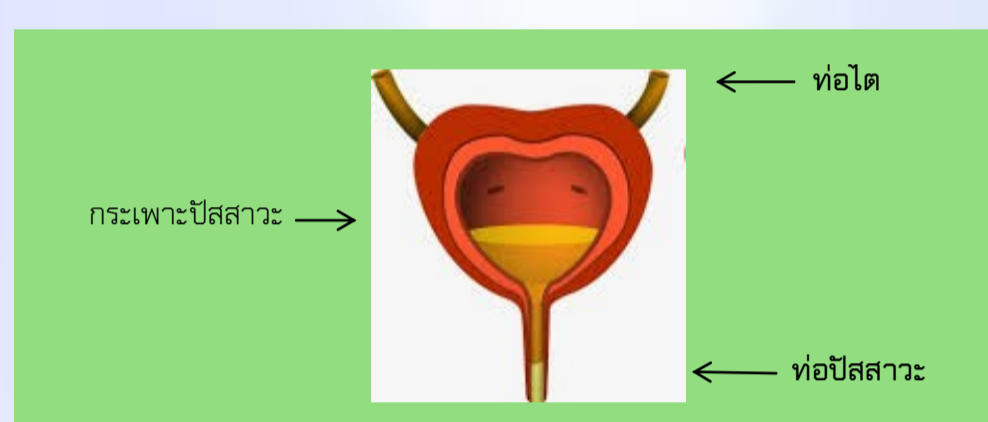
การส่องกล้องตรวจกระเพาะปัสสาวะ (Cystoscope)

จัดทำโดย.. คณะกรรมการสุศึกษา พว.จิรนนท์ ทองยศ และ พว.มนัวรรณ วิรัตน์เกษม ห้องตรวจพิเศษศัลยกรรม 2 โทร. 053-935736
งานการพยาบาลผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยฉุกเฉิน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ที่ปรึกษา อ.นพ.จรัสพงษ์ วุฒิวงศ์ หน่วยศัลยศาสตร์ทางเดินปัสสาวะ ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การส่องกล้องตรวจกระเพาะปัสสาวะ (Cystoscope)

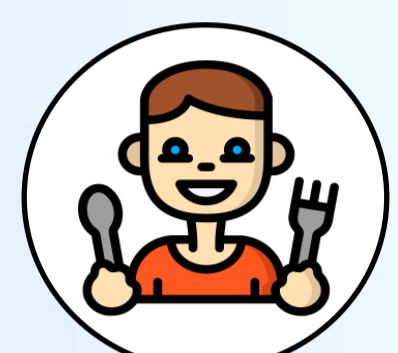
คือการใส่ท่อโลหะและกล้องส่องขยายผ่านเข้าไปในท่อทางเดินปัสสาวะ เพื่อให้เห็นภาพในท่อปัสสาวะ คอกระเพาะปัสสาวะ ต่อมลูกหมากและกระเพาะปัสสาวะ โดยผู้ป่วยจะได้รับยาชาใส่เข้าไปในท่อปัสสาวะก่อนตรวจ

ข้อบ่งชี้ในการส่องกล้องตรวจ

- ปัสสาวะเป็นเลือด
- มีอาการกระเพาะปัสสาวะอักเสบเรื้อรัง
- สงสัยมีเนื้องอกในกระเพาะปัสสาวะ
- สงสัยมีนิ่วในกระเพาะปัสสาวะหรือท่อปัสสาวะ
- กลุ่มอาการทางเดินปัสสาวะส่วนล่าง เช่น ถ่ายปัสสาวะลำบาก กระปริดกระปรอย ปัสสาวะบ่อย ปัสสาวะสะดุด ปัสสาวะต้องเบ่ง
- สงสัยต่อมลูกหมากโต ท่อปัสสาวะตีบ

การเตรียมตัวก่อนตรวจ

1. ไม่ต้องงดอาหารและน้ำ

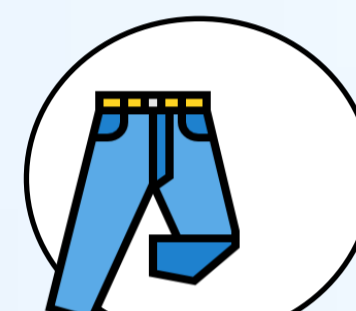
2. เซ็นชื่อยินยอมรับการรักษา

3. เข้าห้องน้ำเพื่อทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์

5. ควรนำญาติมาเพื่อติดต่อเรื่องสิทธิการรักษา

4. ถอดกางเกงขึ้นในให้เปลี่ยนกางเกงเป็นผ้าถุง ส่วนเสื้อไม่ต้องเปลี่ยน

ขั้นตอนการตรวจ

1. เมื่อขึ้นเตียงตรวจให้ผู้ป่วยยกขาขวางบนขาหิ้ง ให้กันชิดอยู่ปลายเตียง เพื่อสะดวกในการสอดใส่เครื่องมือ มือสองข้างประสานกันวางไว้บนอก

2. ผู้ป่วยจะได้รับยาชาความสะอาด บริเวณอวัยวะสืบพันธุ์ หลังจากนั้น คลุมด้วยผ้าปลอดเชื้อ มีช่องเปิดเฉพาะอวัยวะสืบพันธุ์

3. ผู้ป่วยจะได้รับยาชาใส่เข้าไปในท่อปัสสาวะก่อนตรวจ

4. แพทย์ใส่กล้องผ่านไปตามท่อของกล้อง เพื่อให้เห็นภาพในท่อปัสสาวะ ต่อมลูกหมาก คอกระเพาะปัสสาวะ และกระเพาะปัสสาวะ

วิธีบรรเทาความรู้สึกปวดและ ออกจากท่อปัสสาวะขณะตรวจ

- สูดลมหายใจเข้าลึกๆ
- บ่อยๆตามสบาย ไม่เกร็ง ไม่เบ่งถ่ายปัสสาวะ
- ถ้าปวดปัสสาวะมากหนอไม่ได้ ให้แจ้งแพทย์

อาการที่อาจพบได้หลังการตรวจ

- ปวดแสบท่อปัสสาวะขณะปัสสาวะ หรือปัสสาวะมีเลือดปนเล็กน้อย
- ออกจากท่อปัสสาวะแต่ถ่ายปัสสาวะไม่ออก หรือออกน้อย
- ระคายเคืองบริเวณท่อปัสสาวะ
- ออกจากท่อปัสสาวะแต่ถ่ายปัสสาวะไม่ออก หรือออกน้อย

ข้อปฏิบัติภายหลังการตรวจ

1. ถ้ารู้สึกปวดระคายเคืองท่อปัสสาวะ หรืออวัยวะสืบพันธุ์บวม ให้แช่ตัวน้ำอุ่นบ่อย ๆ จนทุเลา

2. ดื่มน้ำมาก ๆ ประมาณ 3 ลิตร เพื่อชะล้างสิ่งที่ตั้งค้างอยู่ภายในกระเพาะปัสสาวะ เช่น เศษลิ่มเลือด ก้อนนิ่ว และ ช่วยป้องกันติดเชื้อ

3. รับประทานยาให้ถูกต้องตามแพทย์สั่ง และสังเกตอาการผิดปกติที่อาจเกิดขึ้น เนื่องจากแพทย์ เช่น คลื่นไส้ อาเจียน มีไข้แดงบวม หรือคันตามผิวหนัง เป็นต้น

4. ทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ทุกครั้งหลังการขับถ่าย โดยเฉพาะผู้หญิงต้องระวังการปนเปื้อนเชื้อจากวารหนัก การทำความสะอาดอวัยวะเพศต้องเช็ดจากหน้าไปหลังเสมอ และควรทำความสะอาดวารหนักเป็นลำดับสุดท้าย

5. เมื่อกลับบ้านแล้วเลือดออกไม่หยุดให้รีบมาพบแพทย์โดยทันทีหรือพบแพทย์ที่โรงพยาบาลใกล้บ้าน

6. มาพบแพทย์ตามนัด